

Fernand ETGEN
President vun der
Chamber vun den Deputéierten
19, um Krautmaart
L-1728 Lëtzebuerg

REÇU
Par Christine Wirtgen, 17:31, 30/03/2021

Lëtzebuerg, den 30/03/2021

Här President,

**Sou wéi den Artikel 83 vun eisem Chambersreglement et virgesäit, bieden ech
lech, dës parlamentaresch Fro un d'Ministère fir Bildung, Famill an Integratioun,
Gläichheet tëscht Fraen a Männer & Justiz weiderzeleeden.**

Ëmmer nach kënnst et vir, dass jonk Meedercher oder Jongen an anere Länner géint hire
Wëlle bestuet ginn. Ee Bäitrag op der Website vun Amnesty International beschreift dës
Phänomen esou:

Obwohl Zwangsverheiratung durchaus auch Männer betreffen kann, sind es doch
weit überwiegend Mädchen und Frauen, die darunter zu leiden haben. Denn
zwangsverheiratet wird gerade in jenen Ländern, in denen Frauen im Bezug auf
Bildung und Durchsetzung ihrer Rechte schwer benachteiligt sind. Wenn Frauen
sich weigern, die für sie bestimmte Heirat einzugehen, sind sie Repressionen
durch eigene Familienmitglieder ausgesetzt, die von Beschimpfungen und
Drohungen über Prügel bis hin zum Ehrenmord reichen. Zudem bringt eine
erzwungene Ehe die ständige Furcht vor sexueller Gewalt und ungewollten
Schwangerschaften mit sich.[...] Zwangsverheiratet wird in weiten Teilen der Welt
praktiziert. Trotz nationaler und internationaler Verbote sind weltweit Millionen von
Mädchen betroffen. Die Vereinten Nationen bezeichnen die Zwangsheirat als eine
„moderne Form der Sklaverei“. Genaue Statistiken liegen hierzu jedoch nicht vor.
[...] Nach internationalem Recht sind Zwangsheiraten verboten, die freie Wahl der
EhepartnerIn ist ein Menschenrecht. In Artikel 16, Abs. 2 der Allgemeinen
Erklärung der Menschenrechte von 1948 heißt es: „Eine Ehe darf nur im freien und
vollen Einverständnis der künftigen Ehegatten geschlossen werden.“ (Source:
<https://amnesty-frauen.de/themen/zwangsheirat/>)

Déi wichtegst Konditioun ass deemno fräit Averständnis vu béide Partner. Oft ass et awer
sou, dass d'Averständnis net fräi ass, mee d'Affer sech wéinst der Traditioun, der Relioun
oder de Finanzen net wiere kann oder wëll: ze grouss ass den Drock vu Familjememberen,
déi d'Affer direkt an indirekt zum Averständnis zwéngen.

Et ass wichteg z'ënnersträichen, dass et zu Lëtzebuerg aktuell nach net genuch
Méiglechkeete ginn, fir Mënsche virun Zwangs- a Kannerbestietnisser ze schützen. Soubal
eng Hochzäit d'Traditiounen, d'Sitten an d'Rechtstag an engem anere Land respektéiert,

hënnert duerno näischt d'Koppel, hier d'Bestietnis hei um Etat Civil androen ze loosson.

Wéi mer zougedroe gouf, ass et bei Kannerbestietnisser eng gängeg Praxis, dass Flüchtlingfamillen hei am Land esou verfueren, dass se soen, si géife mam Mineur am Concubinage liewen a soubal d'Kand erwuesse gëtt, et da bestueden. De Risiko ass also konkret fir Kanner, déi zu Lëtzebuerg opwuessen, an een Zwangsbestietnis verwéckelt ze sinn oder et ze ginn.

An deem Zesummenhang wéilt ech de Ministeren dës Froe stellen:

1. Gëtt et zu Lëtzebuerg iergendee Kontrollmechanismus, fir ze verhënneren, dass Zwangs- oder Kannerbestietnisser hei unerkannt ginn?
2. Ass et scho virkomm oder ass et theoretesch méiglech, dass eng Koppel, déi sech am Ausland am Joer N bestuet hunn, woubäi eng Persoun mannerjäreg war, am Joer N+X d'Volljäregkeet erreecht, an dës Hochzäit hei zu Lëtzebuerg unerkannt gëtt?
3. Wéi eng Méiglechkeeten existéiere fir Persounen, déi sech no jorelaangem Waarden entscheeden, hiert Zwangsbestietnis ze denoncéieren? Wéi vill Fäll vun Zwangsbestietnisser goufen an deene leschte Joren denoncéiert?
Wéi eng staatlech Ënnerstëtzung kréien d'Affer hei am Land, speziell wat d'Wunnen an d'Schafe vun Zukunftsperspektiven (Bildung an Aarbecht) betrëfft ?
4. Wéi klärt den Educatiounsministère generell d'Kanner an d'Elteren iwwert d'Risiko vun der Zwangsheirat op? Wéi eng Ulafstellen a wéi eng Hëllef existéieren hei am Land fir d'Leit opzeklären, besonnesch fir Flüchtlingen?
5. Huet den Educatiounsminister Kenntnis vu Fäll, an deene Meedercher hire Schoulparcours ofgebrach hunn, well si sech entscheet hunn, sech fréizäiteg wëllen ze bestueden a mat hirem Mann zesummen ze liewen?

Mat déiwem Respekt,

GOERGEN Marc
Député

Gemeinsam Äntwert vum Minister fir Educatioun, Kanner a Jugend, vun der Justizministesch a vun der Ministesch fir Gläichstellung tëschent Fraen a Männer op d'parlamentaresch Fro Nr. 3987 vum Här Deputéierte Marc Goergen

Ad 1)

De Prinzip zu Lëtzebuerg ass deen vun der automatescher Unerkennung vun de auslänneschen Bestietnisser. Dee Prinzip fousst um Artikel 47 vum Ziville Gesetzbuch. Dëst betrëfft esouwuel Auslänner, deen sech als Mannerjärege zu Lëtzebuerg oder am Ausland bestuet huet ewéi och Lëtzebuerger, déi sech am Ausland bestuet hunn.

Lëtzebuerger, déi sech am Ausland bestuet hunn, müssen allerdéngs virdrun eng Publikatioun vun hirem Bestietnisprojet gemaach hunn. Dat schreift den Artikel 170 aus dem Ziville Gesetzbuch vir. Wann si dat verpasst hunn, da kennen si allerdéngs nodréiglech beweisen, datt di zwee bestuete Leit zum Moment vum Bestietnis allebéid d'Konditiounen erfëllt hu, fir sech ze bestueden. Do gehéiert och d'Alterskonditioun derzou. E Lëtzebuerger kann sech och bestueden, wann e mannerjärege ass. Allerdéngs muss hien eng Autorisatioun vum Familljeriichter anhuelen. Déi Autorisatioun gëtt nämme am Fall vun aussergewöhnlechen Ëmstänn erdeelt.

All Auslänner, deen sech als Mannerjärege zu Lëtzebuerg oder am Ausland bestuet huet, muss beweisen, datt en déi speziell Konditiounen, déi vu senger nationaler Gesetzgebung gefrot sinn, erfëllt huet. Op kee Fall kann awer e Bestietnis hei zu Lëtzebuerg unerkannt ginn, wann ee vun de bestueten Leit manner wéi siechzëng Joer um Moment vum Bestietnis hat, onofhängeg vun der jeeweileger nationaler Gesetzgebung. Déi sexuell Mündegkeet läit zu Lëtzebuerg nämlech, am Aklang mat de Bestëmmunge vum Schutz vun de Kanner a Jugendlecher, a sou wéi et och duerch den Artikel 375 vum Strofgesetzbuch zeréckgehalen gëtt, bei siechzëng Joer. E Bestietnis, bei deem ee vun de Partner méi jonk ass ewéi siechzëng Joer verstéisst dee Moment ganz kloer géint de lëtzebuerger internationalen Ordre Public.

Et gëtt kee spezifische Kontrollmechanismus, mee duerch d'Aféiere am Joer 2013 vum „Nationale Regëster fir Natierlech Persounen“ (genannt RNPP) ass d'Gefor relativ kleng, datt esou Bestietnisser onentdeckt bleiwen. Dee Regëster erfaasst den Awunner hiren Zivilstand an all aner perséinlech Donnéeën, déi den Administratiounen et erlaben, déi mat den Donnéeën schaffen, Onregelméissegkeeten opzeddecken.

Ad 2)

Laut lëtzebuerger Rechtsspriechung gëtt d'Vitalitéit vun engem Bestietnis um Moment vu senger Zelebratioun gekuckt, och am Ëmgang mat auslännesche Bestietnisser, sou datt d'Erreeche vun der Majoritéit vun mannerjärege Conjoint d'Bestietnis net nodréiglech validéiere kann, ausser wann d'Bestietnis an engem Land celebréiert ginn ass, dat ënnert dem Regime vun der *Convention du 14 mars 1978 sur la célébration et la reconnaissance de la validité des mariages*, de Lëtzebuerg per Gesetz 1990 ratifizéiert huet, behandelt gëtt. Et sinn dës Holland an Australien.

Ad 3)

Fir kënn géint Zwangsbestietnisser virzegoen, ass 2014 den Code Civil kompletéiert ginn. Laut dem neien Artikel 180 kann déi betraffe Persoun an och den Procureur d'État d'Annulatioun vum Bestietnis beim Gericht ufroen, wann d'Bestietnis ouni d'Averständnis vun enger oder vun deenen zwou Persounen zeleebréiert gouf.

Dé Persounen, déi eng Zwangshochzäit dénoncéieren, kennen op di selwecht Ënnerstëtzung zréckgräifen, wéi Persounen, déi no enger Scheedung manner gutt do stinn wéi während dem Bestietnis. D'Regierung huet keng Kenntnis, datt esou eng Annulatioun scho emol ugefrot oder accordéiert gi gewiescht wier.

Ad 4)

Lëtzebuerg huet d'Istanbuler Konventioun ratifizéiert a sech dozou verpflichtet, fir Gewalt géint Fraen a Meedercher an all hire Formen ze ënnerbannen. Dëst ass festgehale am folgende Gesetz: *Loi du 20 juillet 2018 portant approbation de la Convention du Conseil de l'Europe sur la prévention et la lutte contre la violence à l'égard des femmes et la violence domestique, signée à Istanbul le 11 mai 2011 et modifiant 1) le Code pénal ; 2) le Code de procédure pénale ; 3) la loi modifiée du 8 septembre 2003 sur la violence domestique ; 4) la loi modifiée du 29 août 2008 sur la libre circulation des personnes et l'immigration.*

An dem interministerielle Comité vun der "Santé affective et sexuelle" an deem de Gesondheitsministère, de Ministère fir Bildung, Kanner a Jugend, de Familljeministère an de Ministère fir Gläichheet tëschent Fraen a Männer vertrauede sinn, gëtt aktuell um Theema vun de Mutilations génitales bei Fraen a Meedercher geschafft am Kontext vun der Ëmsetzung vun der Konventioun. Hei gëtt och de Sujet Zwangsbestietnis opgegraff, well et eng vu ville Formen vu Gewalt géint Fraen a Meedercher ass, och wann dëst Theema net explizit an der Konventioun viséiert ass. An deem Kader wäert en Aarbechtsgrupp lancéiert ginn wou déi véier bedeelegt Ministère vertrauede sinn, awer och Acteuren aus der Zivilgesellschaft, déi sech mat Gender- a Gewaltthemen auserneesetzen. D'Zil ass fir Präventiounsarbecht ze leeschten, an éischter Linn duerch d'Formatioun vu Professionellen am sozialen an edukative Sektor, déi kéinten mat dësem Sujet konfrontéiert ginn an awer och iwwer Informatioun vun Elterevertreieder, fir och een direkte Lien zu der wichtegster Zilgrupp ze hunn. Déi Persounen, déi am meeschte kéinten exposéiert sinn, solle sensibiliséiert an opgekläert ginn iwwer d'Dispositiounen vum Gesetz hei zu Lëtzebuerg.

D'Gestionnairen, déi mam Ministère fir Gläichstellung tëschent Fraen a Männer konventionéiert sinn, organiséieren och regelméisseg Formatiounen fir Professioneller esou wéi Sensibiliséierungsaktiounen entre autres, bei de Schüler, iwwer déi verschidde Formen vun der Gendergewalt, wéi se vun der Istanbuler Konventioun virgesi sinn.

Am September 2017 huet den Educatiounsministère een Accord mat der asbl ECPAT Lëtzebuerg ënnerschriwwen iwwer d'Promotioun vun de Kannerrechter mam Schwéierpunkt op de Schutz géint sexuell Ausbeutung a Gewalt. D'Missioun vun där Associatioun ass zu Lëtzebuerg an an de Länner wou se aktiv ass, mat alle legale Mëttele géint d'sexuell Ausbeutung vu Kanner ze kämpfen, wéi och d'Sensibiliséierung, an d'ëffentlech Meenung iwwer d'Kannerrechter an dësem Beräich ze informéieren. D'ONG bekämpft:

1. sexuell Ausbeutung vu Kanner an der Prostitutioun;
2. online sexuell Ausbeutung vu Kanner;

3. Handel mat Kanner fir sexuell Zwecker;
4. fréi an gezwongen Hochzäiten.

An deem Kontext gouf ënnert anerem den Kannerrechtsdag (2018 a 2019) am Beetebuerger Park organiséiert. Den Zweck vun dësem Dag war et, de Visiteuren, besonnesch Elteren an hire Kanner, iwwer d'Fro vun de Kannerrechter ze informéieren. E Kannerrechtswee souwéi verschidde Kannerschutzassociatiounen hunn Visiteuren invitéiert e puer vun dëse Rechter duerch lëschtteg an informativ Aktivitéiten ze entdecken.

Eng aner Achs vun dëser Konventioun ass d'Ausbildung vun Erzéiungs- a Jugendberuffer zum Thema sexuell Ausbeutung a Gewalt géint Kanner. De 26. September 2019 gouf ë Studierendag ronderëm d'Thema *Éléments d'une culture d'entreprise qui protège les enfants contre l'abus sexuel dans le cadre professionnel* organiséiert.

Eng vun den Haaptmoossnamen vum Éducationnsministère géint de sexuelle Mëssbrauch vu Mannerjärege ass d'Sensibiliséierung vum Personal zu dësem Thema. Fir dës Zwecker bitt den Institut de formation de l'Éducation nationale (IFEN) verschidde Formatioune zu dësem Thema un. Dës bestinn engersäits aus Formatioune fir d'Enseignanten op Zeeche vu sexuellem Mëssbrauch opmierksam ze maachen, sou wéi d'Berichterstattungsprozeduren. Anersäits, gëtt d'Personal och forméiert wéi se allgemeng dat Thema vu Sexualitéit (inklusiv d'Fro vum sexuellem Mëssbrauch) mat de Schüler ugoen sollen, wéi d'Formatioune *Les droits de l'enfant, Mon corps est à moi* an *Workshop zur Prävention vor sexuellem Missbrauch – Kinder stark machen!*.

Ee Flüchtling deen an d'Lëtzebuurger Schoul kennt, ka vun de selwechte Hëllef profitéieren wéi all déi aner Schüler. D'Services psycho-social et d'accompagnement scolaires (SePAS) an de Schoulen, déi aus Psychologe bestinn kënnen do eng wäertvoll Hëllef si fir Schüler, déi sou enger Situatioun ausgeliewert sinn respektiv kënnen ginn. Aner Ulaftstellen sinn ënnert anerem den Office national de l'Enfance (ONE), deen ee Guichet fir Kanner a Jugendlecher ass.

An den Lycéeën ginn déi Themen am Kader vum Tutorat, an de Course *Vie et société, Sciences sociales* a *Sciences naturelles* thematiséiert. D'Ulaftstellen sinn awer och de SePAS, den Service socio-éducatif (SSE) an de Jugendtreff (Personnel socio-éducatif). D'Lycéeën schaffen awer och mat Externer zesummen an dem Kader "santé affective" ewéi Planning familial oder Femmes en détresse.

An de Schoulen gëtt garantéiert, datt en Mineur dee bestuet oder schwanger ass, keng Fiche de départ kritt, esou datt den Décrochage scolaire verhënnert gëtt. Eng Prise en charge geschitt an énger Zesummenaarbecht mat SePAS vun der Schoul an Organismen ewéi Planning familial oder Femmes en détresse.

Am Kader vun den Coursen vum Parcours d'Intégration Accompagnée (PIA) an op den Integratiounsklassen fir Erwuessener, ginn am Kader vum Liewen hei zu Lëtzebuerg och d'Valeuren an d'Rechter thematiséiert. Bei den Coursen *Vivre ensemble au GDL* déi ee muss maachen fir d'Nationalitéit ze kréien, sinn am Modul 1 d'Grondrechter hei zu Lëtzebuerg d'Haapttheema. Duerch déi zwou Offeren ginn esouwuel Flüchtlingen wéi Leit, déi d'Nationalitéit wëllen kréien, iwwert d'Situatioun hei zu Lëtzebuerg informéiert.

Ad 5)

D'Schoufflicht geet zu Lëtzebuerg bis 16 Joer. Wa Jugendlecher d'Schoul fréizäiteg ofbriechen, gëtt hinnen systematesch iwwert de Service "Antenne Locale pour Jeunes" vum Service national de la Jeunesse (SNJ), an Zesummenaarbecht mat de Lycéeën, e Gespréich an och e Suivi ugebueden, fir

d’Circonstancen, déi zum Schoulofbroch gefouert hunn, zesumme mam Jonken ze analyséieren, ze thematiséieren an och nei Perspektiven opzeweisen. Dëse Service baséiert op der Fräiwëllegkeet vum Jonken.

Dem Ministère fir Educatioun, Kanner a Jugend ass bis dato kee Fall bekannt wou eng Persoun, an deem Fall eng jonk Fra, d’Schoul fréizäiteg ofgebrach hätt, fir sech ze bestueden. Selbstverständlech soll jidder Persoun, déi Kenntnis vun esou enger Situatioun huet, dat signaliséieren.